

TALVI 2025-26

Pyhäjärvi

TIEDOTUSLEHTI

**LUOVAA MATKAILUA JA
KULTTUURIHYVINVOINTIA**

**MITEN
PYHÄJÄRVELLÄ
VOIDAAN?**

**PYHÄJÄRVI
TÄYTTÄÄ
160 VUOTTA**

**PYHÄJÄRVEN
ENERGIA JA VESI OY:N
HALLITUKSEN
PUHEENJOHTAJAN
KYNÄSTÄ**

Sisältö

3	Kaupunginjohtajan tervehdys
4	Pyhäjärvi 160 vuotta
6	Kirjasto 160 vuotta. Kansainvälinen kahvila.
7	Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki
8	Laaja hyvinvointikertomus
11	Taikateatteri
12	Lykkyä Pohjois-Pohjanmaalle
13	MOVE! Hei me liikutaan! Harrastamisen Suomen malli
15	Virkeästi arjessa -hanke
16	Elinkeinopalvelut
17	Uudet työntekijämme
18	Kiinteistö Oy Rillankivi
19	Teknisten palvelujen ajankohtaiset
22	Luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointia
23	Yritysalueemme vihreän talouden keskuksiksi
24	Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:n puheenjohtajan kynästä
25	Maatilojen varautuminen ja huoltovarmuus
27	Yhteystietoja

Hyvät Pyhäjärven kaupungin tiedotuslehden lukijat,

Joulunajan koittaessa ilmestyy jo totuttuun aikaan myös Pyhäjärven kaupungin ilmoituslehti. Toivottavasti tälläkin kertaa löydätte siitä uutta tietoa kaupungin ja kaupungin konserniyhtiöiden toiminnasta.

Pyhäjärvi täyttää alkavana vuonna 160 vuotta. Tuota ajanjaksoa tarkastellessa Pyhäjärvestä voidaan vetää monia johtopäätöksiä. Paikkakunnalla on ollut kyky sopeutua, tehdä vaikeatkin päätökset ajoissa ja rakentaa uutta, kun toimintaympäristö muuttuu. Nämä ominaisuudet ovat tänäänkin tärkeitä ja luovat polkuja tulevaan. Tämä kaupunkikonsernin tiedotuslehti näyttää kattauksen menneisyydestä, nykyhetkestä ja tulevaisuudesta.

Juhlavuoden historia-artikkeli kertoo, että Pyhäjärven hallinto syntyi vuonna 1866 tilanteessa, jossa paikallisesti piti tehdä enemmän kuin oli resursseja saatavilla. Sama asetelmahan näkyy edelleen. Kunnilta odotetaan yhä enemmän ja enemmän, samalla kuin valtion tai ylikansallisten toimijoiden kyky on hiipumassa. Historia ei itseään toista, mutta siitä pitää oppia.

Hyvinvoinnin osalta katsaus näyttää, missä olemme Pyhäjärvellä vahvoja ja missä asioissa emme voi jatkossakaan ummistaa silmiämme. HYTE-kertoimen prosessi-indikaattorit ovat valtakunnan kärkeä, mutta joissakin tulosindikaattoreissa on parannettavaa. Siksi onkin tärkeää, että lehdessä näkyvät erilaiset aktivointi- ja liikuntakampanjat ja -hankkeet jotka vievät hyvinvointia ja liikettä konkreettiselle tasolle.

Lasten ja nuorten kulttuuri- ja harrastustoiminta osoittaa, että Pyhäjärvellä tehdään asioita, jotka isoissa kaupungeissa maksaisivat paljon, mutta meillä ovat osa peruspalveluita. Yritysten ja investointien näkökulmasta tämän lehden kiinnostavaa sisältöä ovat mm. elinkeinopalveluiden katsaus, teknisten palveluiden kuulumiset ja kehitysyhtiön ajankohtaiset asiat. Vihreän siirtymän hankkeet, eli tuuli, aurinko, akkuvarastot ja datakeskukset, etenevät kohti investointipäätöksiä. Niiden talousvaikutukset ovat monesti suurempia ja moniulotteisempia kuin osaamme ajatellakaan. Hankkeet kehittävät verotuloja, työmahdollisuuksia, vuokratuloja ja paikallistalouden monipuolistumista.

Konserniyhtiöistä kannattaa tutustua mm. Rillankiven tulevaisuuden kuvaan ja Energia ja Vesi Oy:n tutkittuun asiakastytyväisyyteen. Tiedotuslehden kokoaminen on kaupunkikonsernin yhteinen ponnistus. Kiitos erikseen kulttuurituottajallemme lehden ”toimituspäällikön” tehtävän oivasta täyttämisestä!

Tämä tiedotuslehti sisältönsä kautta viestii, että Pyhäjärvellä tehdään lujasti perustyötä ja rakennetaan omaa polkua paikkakunnan parhaaksi. Meillä on sama työn eetos kuin 160 vuotta sitten, eli vahva tahto, kova työmoraali ja selkeä suunta. Se riittää tälläkin kertaa, sillä emme tee asioita tälläkään kertaa yksin.

Toivotan lehden lukijoille iloista joulua ja onnekasta uutta vuotta!

Henrik Kiviniemi

Kaupunginjohtaja

Pyhäjärvi täyttää vuosia – eteenpäin pyritty jo 160 vuotta

Pyhäjärvi on ollut kaupunki vuodesta 1993 saakka. Itsenäinen kunta se on kuitenkin ollut jo vuodesta 1866 lähtien. Alkuvaiheista on mainio kuvaus Karoliina Rantalan kirjoittamassa *Savon porstuassa, Pohjanmaan peräkamarissa. Pyhäjärven historia 1860-luvulta 2010-luvulle -teoksessa.*

Suomalainen paikallishallinto oli 1860-luvulle asti seurakuntien hoidossa. Paikallisista asioista päätettiin pitäjänkokouksessa, jota johti kirkkoherra. Päätöksenteko ei keskittynyt strategisiin linjauksiin, kuten nykyään, vaan kokoukselle kuului valtavasti tehtäviä köyhäinhoidosta aina petojahtiin. Ylityöllistetyt papit olivat myös jo pitkään halunneet vapautusta maallisista tehtävistä.

Kunnallishallinto perustettiin keisarillisella asetuksella 6. helmikuuta 1865. Kyse oli hallinnon järjestämisestä maalaiskunnissa – kaupunkien hallinnosta määrittäin eri lainsäädännöllä. Kuntaan tuli asettaa ylintä päätösvaltaa käyttävä kuntakokous sekä käytännön toimeenpanosta ja hallinnosta vastaava kunnallislautakunta.

Asetus määräsi tarkoin myös siitä, kuka oli kunnan jäsen ja kenellä oli äänioikeus kuntakokouksessa. Äänioikeus oli sidottu veronmaksukykyyn. Kuntakokouksen tehtäviin kuuluivat esimerkiksi kunnallisverotus ja pitäjän lainamakasiinit, sairaista ja vaivaisista huolehtiminen, kansakoulujen perustaminen, järjestyksenpito ja palontorjunta sekä petoeläimet ja kalastusasiat. Tienpito, kyytilaitos ja postinkuljetus määrittiin myös kuntakokouksen vastuulle.

Pyhäjärvellä pitäjänkokous päätti kunnallishallintoon siirtymisestä 29.1.1866. Pyhäjärvi toteutti uudistuksen varsin nopeasti, sadan ensimmäisen seurakunnan joukossa. Valtaosassa maata kesti kauemmin; pisimpään vitkutteli Sodankylä, joka perusti kunnallishallinnon vasta vuonna 1893.

Kuntakokouksen ensimmäiseksi esimieheksi valittiin yksimielisesti kirkkoherra Zachris Castrén, varaesimieheksi tuli ”Pruukin patruuni” eli Vesikosken ruukin patruuna Henrik Sjöberg. Castrén suostui tehtäväänsä vain vuodeksi vedoten papin virkatöiden vaativuuteen. Vuonna 1869 seuraavaksi esimieheksi valittiin Henrik Sjöberg, kun Castrén oli kuollut lavantautiin edellisenä vuonna. Pitäjän keskuspaikkana oli kirkonkylä, joten siellä pidettiin myös kuntakokoukset.

Kunnallislautakunnan esimieheksi puolestaan valittiin Juho Eskola ja varaesimieheksi Olli Murtomäki. He olivat molemmat talollisia, kuten myös muut lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Nälänhädän ollessa pahimmillaan 1860-luvulla viljan hankkimisesta tuli myös Pyhäjärven vastasyntyneen kunnan tärkein tehtävä, muuten hoidettiin vain aivan välttämättömät juoksevat asiat.

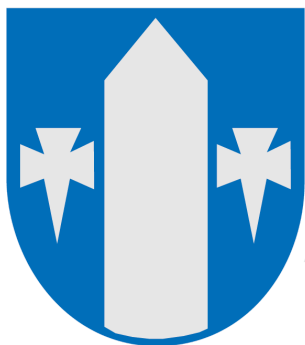
Kuntakokouksen ja kunnallislautakunnan esimiehen tuli osata lukea ja kirjoittaa, eikä jälkimmäinen taito vielä ollut talonpoikien parissa kovin yleinen. Silti kunnallishallinto lisäsi talonpoikien vaikutusvaltaa merkittävästi. Kuten myös Pyhäjärvellä, kuntakokousten johtoon valittiin useimmiten pappi tai muu säätyläinen, kun taas kunnallislautakuntien esimiehistä noin puolet oli talonpoikia. Asetelma kuvasi osaltaan sääty-yhteiskunnan murrosta.

Pyhäjärvelläkin muu kuin maatalousväki oli harvassa: vuonna 1865 noin 4 300 asukkaasta vain noin 30 laskettiin säätyläisiin. Varsin pian talolliset kuitenkin harjaantuivat kunnallishallinnon tehtäviin ja tarttuivat ohjauksiin. Kunnallislautakunnan johtajat vaihtuivat kuitenkin usein. Tämä ei ollut ihme ottaen huomioon valtavan työmäärän: lautakunnan esimies vastasi erilaisista asioista valtionavun hakemisesta aina koulujen kynttilöiden hankkimiseen ja lossikylteistä huolehtimiseen. Osa esimiehistä yrittikin erota tehtävästä, useimmiten turhaan. Esimerkiksi Johannes Jatkola teki 1880-luvulla valinnastaan valituksen kuvernöörille saakka, mutta se ei auttanut.

Autonomian ajalla Pyhäjärven kunnallishallinto pyörikin lähinnä luottamushenkilöiden voimin. Työntekijöitä palkattiin lähinnä kansakouluihin sekä köyhäin- ja terveydenhoitoon. Työmäärästä huolimatta alkuaikojen kunnallismiehet tekivät hyvää työtä, joskin pieniä jännitteitäkin oli. Sanomalehti Kaiku kirjoitti vuonna 1887:

”Virkamiehet työskentelevät Pyhäjärvellä kunnan eduksi kuntalaisten kanssa yksimielisesti harrastaen yhteistä hyvää. Niin kirjoittaa sieltä kirjeenvaihtajamme lisäten, että on kuntaan saatu aikaan panttilaitos ja isäntäyhtiö sekä että rettelöt postihuoneitten rakentamisjutussakin lienevät jo loppuneet. Ainoastaan kunnanlautakunnan esimiehen ja kunnankirjurin välillä kuuluu olevan vähä kinastuksia. Eteenpäin pyritään.”

*Onnea 160-vuotiaalle
Pyhäjärvelle!*

PYHÄJÄRVI
vuodesta 1866

PYHÄJÄRVEN JUHLAVUODEN 2026 TAPAHTUMIA

**Keski-Pohjanmaan
maakuntaviesti,
Honkavuori 6.1.2026**

**Talven taittajaiset
24.1.2026**

**Kihupäivät, teemana
lähiruoka
10.-12.7.2026**

Vanhustenviikko, vko 45

**Selvät saundit -
ehkäisevän päihdetyön
viikon konsertti**

Kirjasto täytti 160 vuotta

Vuosi 2025 oli Pyhäjärven kirjastolle juhlavuosi: täyteen tuli 160 vuotta. Kirjastolla oli nähtävillä lokakuun ajan näyttely, jossa käsiteltiin kirjaston historiaa sen perustamisesta aina nykyhetkeen saakka. Vuosiin on mahtunut monia vaiheita ja myös kirjaston tehtävät ovat muuttuneet aika lailla.

Yksi kirjastolaissa mainittu yleisten kirjastojen tehtävä on ”tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon”. Tähän tehtävään Pyhäjärven kirjasto on kuluneena vuonna panostanut, ja panostus jatkuu myös vuonna 2026. Kirjasto tekee monipuolisesti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja aikoo laajentaa yhteistyökuvioita entisestään, jotta jokaisella kuntalaisella olisi mahdollisuus oman lukutaitonsa ja tiedonhankintataitojensa kehittämiseen.

Myös kasvava tarve digituelle on otettu huomioon. Kirjasto on keväällä ja syksyllä 2025 pitänyt kerran kuussa digituokioita, joissa jokaisella kerralla on käsitelty aluksi jotain tiettyä ajankohtaista aihetta, ja sen jälkeen asiakkailta on ollut mahdollista saada tukea omille digiongelmilleen. Digituokiot jatkuvat keväällä 2026, ja digitukeen tullaan panostamaan myös muilla tavoin tulevinä vuosina.

Kansainvälinen kahvila

Kansainvälisen kahvilan joulupajassa askarreltiin eri maiden lippuja.

Ke 21.1.2026 klo 16-18 Kahvila Karnevaali: Karaokea

Ma 16.2.2026 klo 18-20 Honkavuori: Talviurheilua

Ke 18.3.2026 klo 14-16 Pappilan ranta: Pilkkiretki

Ke 15.4.2026 klo 15-18 Nuorten työpaja Polku: Kokkausta

Ke 20.5.2026 klo 16-18 Perinnepiha: Perinneleikkejä ja -pelejä

Kaikille avoin, tervetuloa!

Oulu
2026

Official Programme | Kulttuuriohjelmaa

PYHÄJOKI- MELONTA

&

SOIVA JOKI

10.6.2026

Viisipäiväisessä Soiva joki -tapahtumassa seilataan koko joki Pyhäjärveltä mereen asti. Kansainvälisten taiteilijoiden *Rapid Art Forces* soittaa paatissa, joka pysähtyy myös joenrannan kyliin esiintymään. Soiva joki starttaa Jokikylän kioskilta 10.6.

Minitaidegalleriat taajamassa ja kylillä

Pyhäjärvi 160 vuotta - yhteisöjen omat taidenäyttelyt

HYVÄÄ WOIMAA! -taidekävelyreitti

lasten ja nuorten näköinen patsasreitti

Kesäillan kattaus 10.-11.7.2026 Makasiinitorilla

lähiruokaa ja taidetta yhteisen pöydän ääressä

Otukset – maakunnallinen taidekasvatustapahtuma

Oulun eteläisen lausijat - runoutta ja sanataidetta

www.oulu2026.eu

Official Programme | Kulttuuriohjelmaa

Oulu
2026

Pyhäjärvi

Meillä on helppo viihtyä

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Oulu on Euroopan kulttuuripääkaupunki yhdessä
39 pohjoisen kunnan kanssa.
Pyhäjärven kulttuurivuosi:
www.pyhajarvi.fi/oulu2026

Katsaus pyhäjärvisten hyvinvointiin ja tulevia painotuksia

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yksi kuntien tärkeimmistä tehtävistä. Kunnalla on ensisijainen vastuu tästä siltä osin kuin tehtävä kytkeytyy sen muihin lakisääteisiin tehtäviin. Hyvinvointialueiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä on vastaava kuin kunnilla.

Jouni Tilli
Hyvinvointijohtaja

Kuva: Henna Tikka

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja toimenpiteet, joista on raportoitava valtuustolle vuosittain. Lisäksi valtuustokausittain on laadittava laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma. Seuraavassa esitellään muutamia havaintoja Pyhäjärven kaupungin laajasta hyvinvointikertomuksesta 2021–2025 ja -suunnitelmasta 2025–2029.

Keskeinen mittari on HYTE-kerroin, jonka mukaan määräytyy osa kunnan valtionosuuksista. HYTE-kerroin vaihtelee vuosittain, koska siihen vaikuttavat sekä kunnan omat indikaattorit että koko maan tulos ja väestömuutokset. Siksi indikaattorien muutokset eivät aina näy suoraan kunnan saamassa rahoituksessa. HYTE-kerroin kuitenkin mahdollistaa kuntien välisen vertailun ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti.

Vuoden 2024 lukujen valossa Pyhäjärvi sijoittuu hyvin alueellisessa ja valtakunnallisessa vertailussa:

- HYTE-kerroin / Pyhäjärvi 62 / PP 57,8 / koko maa 59,6
- HYTE-kerroin euroa asukas / Pyhäjärvi 19,2 / PP 18,0 / koko maa 18,5
- HYTE-kertoimen prosessi-indikaattoreiden keskiarvo / Pyhäjärvi 87 / PP 70,1 / koko maa 71,2
- HYTE-kertoimen tulosindikaattoreiden keskiarvo / Pyhäjärvi 37 / PP 45,8 / koko maa 48,1

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja toimenpiteet, joista on raportoitava valtuustolle vuosittain. Lisäksi valtuustokausittain on laadittava laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma. Seuraavassa esitellään muutamia havaintoja Pyhäjärven kaupungin laajasta hyvinvointikertomuksesta 2021–2025 ja -suunnitelmasta 2025–2029.

Keskeinen mittari on HYTE-kerroin, jonka mukaan määräytyy osa kunnan valtionosuuksista. HYTE-kerroin vaihtelee vuosittain, koska siihen vaikuttavat sekä kunnan omat indikaattorit että koko maan tulos ja väestömuutokset. Siksi indikaattorien muutokset eivät aina näy suoraan kunnan saamassa rahoituksessa. HYTE-kerroin kuitenkin mahdollistaa kuntien välisen vertailun ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti.

Tyytyväisyys elämään on kasvanut, perustaidoissa parannusta

Pyhäjärven väestökehitys on vastannut ennakoita: syntyvyys on laskenut, ikäluokat pienentyneet ja ikääntyneiden osuus kasvanut. Maahanmuuttajataustaisten ja lapsiperheiden osuus on kuitenkin noussut. Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde sekä työttömyysaste ovat heikompia kuin alueella ja koko maassa. Pienituloisuusaste on pysynyt

korkeana. Toimeentulotukea saavien 25–64-vuotiaiden määrä on noussut, mutta 18–24-vuotiailla laskenut.

Aikuisten ja nuorten tyytyväisyys elämään on kasvanut. Minun arkeni ja elämäni -kyselyyn (yli 18-vuotiaille suunnattu MAE-kysely) vastanneista 84 prosenttia koki, että oma päivittäinen elämä on kokonaisuutena hyvä tai erittäin hyvä; isoa muutosta elämäänsä kaipasi 5,6 prosenttia. Tulokset ovat parantuneet edellisestä kerrasta (vuonna 2021). Vuoden 2025 kouluterveyskyselyn perusteella noin 75 % lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä, kasvua vuodesta 2023 on noin 9 prosenttiyksikköä.

Perustaidot (luku-, kirjoitus- ja laskutaito) ovat parantuneet. Siinä missä vuonna 2021 ja osin vuonna 2023 olemme olleet alueen ja valtakunnan tasoa vähän heikommalla tolalla, vuonna 2025 tilanne on kokonaisuutena Pohjois-Pohjanmaata ja koko maata hieman parempi. Harrastaminen on vilkasta kaikilla kouluasteilla. Opiskeluhuollon palvelut toimivat hyvin.

Internetin käytön lieveilmiöihin liittyen suunta on parempaan päin. Vuosien 2021 ja 2025 välillä itsensä hermostuneeksi nettiin pääsemättömyyden vuoksi tunteneiden summaindikaattorin mukaan tilanne on parantunut vuodesta 2023. Kuitenkin sellaisten lukiolaisten määrä, jotka ovat huomanneet olleensa netissä, vaikka ei olisi huvittanut, on noussut: vuonna 2025 heitä oli 47 prosenttia, vuonna 2021 heitä oli 37 prosenttia ja vuonna 2023 24 prosenttia.

Ikäihmistien kohdalla positiivista on se, että kaatumisista ja putoamisista johtuneiden hoitojaksojen määrä on ollut laskussa jo muutaman vuoden ajan. Niitä on silti edelleen enemmän kuin Pohjois-Pohjanmaan tai koko maan tasoon suhteutettuna.

Fyysinen toimintakyky ja talous askarruttavat – arjen terveellisiä rutiineja vahvistettava

Huolenaiheitakin kuitenkin löytyy. Tytöillä menee huonommin kuin pojilla. Tytöt ovat vähemmän tyytyväisiä elämäänsä, kokevat enemmän sosiaalista ahdistuneisuutta, liikkuvat vähemmän, nukkuvat huonommin ja ovat tyytymättömämpiä itsetuntoonsa kuin pojat. Tytöt ovat myös huomanneet olevansa poikia enemmän internetissä, vaikka heitä ei huvittaisi olla. Tytöt näyttäisivät kärsivän sosiaalisen median ja netin käyttöön liittyvistä negatiivisista vaikutuksista enemmän kuin pojat.

Koulukiusaaminen on nostanut päätään valtuustokauden loppua kohden. Alakoulussa kiusaamisen kohteeksi vähintään kerran viikossa joutuneiden määrä on noussut yhdestä prosentista seitsemään. Yläkoulussa vastaava kasvu on kolmesta prosentista kuuteen. Lukiolaisista kiusaamiseen osallistuneiden tai koulukiusattuina olleiden määrä on noussut 13 prosentista 21:een. Pyhäjärven tilanne on vuosittaisista muutoksista huolimatta pysynyt parempana kuin maan tai hyvinvointialueen tilanne koko ajanjaksolla.

Lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä mittaavan Move!-testien mukaan fyysinen toimintakyky on monella terveyttä mahdollisesti haittaavalla tasolla, heikompi kuin alueella ja koko maassa. Alkoholin käyttö on vähentynyt, mutta energijuomien käyttö ja huumausainekokeilut ovat hieman lisääntyneet. Hampaiden harjaamisessa on tapahtunut parannusta, mutta taso jää yhä alle alue- ja maan keskiarvojen.

Panostaminen arjen terveellisiin rutiineihin, liikkumiseen ja elintapoihin sekä muuhun ehkäisevään päihdetyöhön onkin tulevaisuudessa entistä tarpeellisempaa.

Huoli taloudellisesta tilanteesta yhdistää pyhäjärvisiä.

Aikuiset, nuoret ja lapsiperheet kokevat rahan riittämisen merkittäväksi huolenaiheeksi, ja lasten pienituloisuus sekä toimeentulotuen tarve ovat kasvussa. Erityisesti pohdituttaa rahan riittäminen perustarpeisiin, kuten ruokaan ja lääkkeisiin.

Huoli perheen taloudellisesta tilanteesta näkyy myös yläkoululaisten ja lukiolaisten kouluterveyskyselyn vastauksissa. Pyhäjärvisien lasten ja nuorten kokema taloudellinen epävarmuus on ollut jo pitkään valtakunnallista tasoa suurempaa.

Lähitulevaisuuden painopisteitä

Pyhäjärven hyvinvointisuunnitelma 2025–2029 perustuu seitsemään painopisteeseen sekä kahteen läpileikkaavaan periaatteeseen. Ne ovat positiivinen viestintä sekä osallisuus ja yhteistyö.

Painopisteet puolestaan ovat seuraavat:

1. Lasten ja nuorten kokema yhteisöllisyys
2. Hyvinvointitaidot ja myönteiset elintavat
3. Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky
4. Ikäihmisten digiosaaminen
5. Yhdyspintatyö hyvinvointialueen ja kuntien välillä
6. Taloudellinen hyvinvointi
7. Kulttuuri ja luonto mielenhyvinvoinnin tukena

Pirjo Kuljun toteuttamat
Kihu-sukat äänestettiin
Kihusukkakilpailun 2025 voittoon.

On aika harvinaista, että varhaiskasvatuksessa on oma teatteri. Olemme ylpeitä siitä, että olemme saaneet toteutettua teatteritoimintaa jo neljän vuoden ajan, ja ensi vuonna Pyhäjärven Taikateatteri juhlii 5-vuotissynttäreitä. Teatteri on ainutlaatuinen ja taianomainen tilaisuus kokoontua nauttimaan esityksistä. Onhan siellä esityksen lisäksi paljon muutakin ihailtavaa, kuten esimerkiksi hienot lavasteet, musiikki, valaistus, käsinuket ja näyttelijät.

Pyhäjärven Taikateatteri ilahduttaa lapsia jo neljättä vuotta

Galina Manninen
Varhaiskasvatuksen sosionomi

Irina Manninen ja Alla Gimilreykh.

Teatterin esityksissä lapset saavat tärkeitä opetushetkiä lapsilähtöisesti draaman, musiikin, sadun ja tanssin avulla. Lisäksi lapset pääsevät harjoittelemaan isossa ryhmässä toimimista, sillä teatteriesityksissä pitää huomioida muut ja antaa muille myös katselurauhaa.

Taikateatterin tiimiin kuuluvat varhaiskasvatuksen opettajat Irina Manninen ja Alla Gimilreykh sekä varhaiskasvatuksen sosionomi Galina Manninen. Jokainen tuo omat vahvuutensa ja ideansa teatteritoimintaan. Alla vastaa musiikista, Irina lavasteiden valmistelusta ja Galina käsikirjoituksista. Kaikki yhdessä suunnittelevat teatteriesityksiin pedagogista sisältöä sekä lasten osallisuutta. Teatteriesityksissä on nimittäin paljon pedagogiikkaa: esityksissä käsitellään esimerkiksi sosiaalisia, vuorovaikutus-, kaveri- ja tunnetaitoja. Lapset pääsevät pohtimaan erilaisia tilanteita ja tunteita, ja empatiataito kehittyy, kun lapset saavat myötäelää satujen hahmoille. Teatterissa käsitellään usein myös moninaisuutta ja erilaisia kulttuureita, eläimiä, värejä ja matemaattisia valmiuksia.

Teatteritiimi suunnittelee vuoden esitykset aina kesäaikaan, ja toimintakauden alussa vuoden teatteriohjelma julkaistaan varhaiskasvatuksen yksiköihin ja huoltajille. Kaikki varhaiskasvatuksessa olevat lapset pääsevät nauttimaan esityksistä. Esitykset pidetään päiväkotia Hoijakan ja Hiisimuori Hoivan katsomoissa. Hoijakan katsomoon tulevat myös Muksuteekin ja perhepäivähoitaja Sannan lapset. Jos lapsella on teatteripäivänä vapaapäivä, lapsi saa osallistua teatteriin huoltajan kanssa.

Taikateatterin ohjelma on joka vuosi erilainen ja teatterin toiminta kehittyy koko ajan. Neljän vuoden aikana lapset ovat saaneet tutustua erilaisiin teatterin muotoihin ja myös lasten toiveita on kuunneltu. Taikateatterissa tutustuimme mm. nukketeatteriin, varjoteatteriin, naamioteatteriin, pöytäteatteriin ja eläviin esityksiin. Lisäksi lapset saivat nauttia pelle- ja taikuriesityksistä. Ensi vuonna teatteri juhlii viisivuotissynttäreitä, joten katsotaan, mitä erikoista juhluvuoden kunniaksi teatteritiimi keksii!

Lykkyä Pohjois-Pohjanmaalle

Pyhäjärvi on mukana Lykkyä Pohjois-Pohjanmaalle -hankkeessa, joka tuo laadukasta, saavutettavaa ja ammatillisesti tuotettua lastenkulttuuria 15 kunnan alueelle Pohjois-Pohjanmaalla. Tavoitteena on, että jokainen lapsi ja nuori pääsee hankkeen aikana kokemaan taide-elämyksen – koulussa, päiväkodissa tai tapahtumassa.

Maria-Leena Mehtälä
Ikosen koulun rehtori

Lastenkulttuurikeskus Lykky toteutti Ikosen koulun 3. – 4. -luokkalaisille lokakuussa taidetyöpajan, jonka teemana oli suomalainen metsäsuhde. Se linkittyi hyvin myös neljäsluokkalaisten ympäristötiedon opetussuunnitelmaan, kun on opiskeltu laajasti metsä -teemaa.

Taidekasvattaja, kuvataiteilija Jenna Nuoralan johdolla mietittiin metsän merkitystä. Oppilailla oli mahdollisuus osallistua yhteisötaideteokseen omalla pienellä palalla, johon jokainen kirjoitti, mitä metsässä voi tehdä tai mitä metsä merkitsee. Hankkeen aikana Nuorala kokoaa palat yhdeksi kokonaisuudeksi. Lisäksi oppilaat tekivät tikku-ukon oksista ja langoista.

Tämä työpaja on osa Pyhäjärven kaupungissa toteutettavaa kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Kulttuurikasvatussuunnitelma on työkalu kulttuuri-, taide- ja kulttuuriperintökasvatuksen toteuttamiseen kunnassa osana opetusta. Se takaa kaikille lapsille ja nuorille tasa-arvoisen mahdollisuuden kokea taidetta ja osallistua monipuolisesti paikalliseen kulttuuriin. Suunnitelman hyödyt ulottuvat lasten ja nuorten lisäksi kouluun ja kuntaan. Kulttuurikasvatussuunnitelmat perustuvat paitsi koulujen opetussuunnitelmaan ja varhaiskasvatussuunnitelmaan, myös lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta.

Kaksivuotisen hankkeen tavoitteena on rakentaa alueelle pysyvä lastenkulttuuriverkosto, joka tukee kuntien kulttuurikasvatustyötä ja tuo taiteen osaksi arkea. Toiminta sisältää muun muassa taidekasvatustyöpajoja, koulu- ja päiväkotikonsertteja, kulttuuriperintöön liittyviä sisältöjä sekä paikallista tiedotusta lastenkulttuurin saavutettavuudesta.

Lykkyä Pohjois-Pohjanmaalle

Lykkyä Pohjois-Pohjanmaalle hankkeessa rakennetaan yhdenvertaista ja saavutettavaa lastenkulttuuriverkostoa Pohjois-Pohjanmaan eteläosien alueella (Alaveska, Kalajoki, Kannus, Merijärvi, Oulainen, Sievi ja Ylivieska sekä Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Nivala, Pyhäjärvi, Reisjärvi, Pyhäntä ja Siikalatva).

Hanke lisää lastenkulttuurin saatavuutta ja tukee kulttuurikasvatustyötä alueella.

Hankkeen toteuttavat Lastenkulttuurikeskus Lykky ja Kulttuurikattila ry.
Hankkeen hallinnoijana toimii Kaustisen kunta.
Hanke on saanut EU:n osarahoitusta tukea.

Lue lisää: www.lastenkulttuurikeskuslykky.fi

Hankkeen toteuttaa Lastenkulttuurikeskus Lykky yhteistyössä Kulttuurikattila ry:n kanssa. Rahoittajina toimivat Keskipiste- ja Rieska-Leader sekä Suomen kulttuurirahasto. Hankkeessa ovat mukana: Alaveska, Kalajoki, Kannus, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska, Haapajärvi, Nivala, Pyhäjärvi, Reisjärvi, Haapavesi, Pyhäntä, Siikalatva ja Kärsämäki. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama.

MOVE! -HANKE: LIIKKEESTÄ LÄÄKE PYHÄJÄRVISILLE LAPSILLE JA NUORILLE

Pyhjäjärvellä on aloitettu syksyllä 2025 Move! -hanke, jonka tarkoituksena on lisätä peruskouluikäisten liikunta-aktiivisuutta. Ensisijaisena tavoitteena on kehittää liikuntaneuvonnan polku, joka tarjoaa liikuntaneuvontaa, ohjausta ja tukea sitä tarvitseville lapsille ja nuorille. Liikuntaneuvonnan lisäksi hankkeessa kehitetään ja toteutetaan välituntiaktiviteetteja, liikunta- ja elintapaluentoja sekä tempauksia ja liikuntapäiviä koulupäivien yhteyteen. Hankkeen etenemisestä vastaa KouluPT.

Liikuntaneuvontaan ovat tervetulleita kaikki 1.–9.lk lapset ja nuoret, joilla on esim. toive liikuntaharrastuksen löytämisestä tai tarve puhua liikuntaan ja hyvinvointiin liittyvistä asioista. 5. ja 8.lk voivat ohjautua liikuntaneuvontaan myös move -testien perusteella, mikäli testituloksissa on oppilasta itseään tai esimerkiksi kouluterveydenhoitajaa huolestuttavia asioita. Liikuntaneuvonnan tapaamiset ovat vapaaehtoisia ja maksuttomia, ja niihin voi osallistua yksin, kaverin tai huoltajan kanssa. Tapaamisia pyritään toteuttamaan koulupäivän yhteydessä, tapaamisten määrä ja liikuntaneuvonnan kokonaiskesto määräytyy tarpeen mukaan.

Hankekoordinaattori/ KouluPT
Pyhjäjärven kaupunki/
Liikuntapalvelut
veera.pesonen@pyhajarvi.fi
p. 040 625 6635

”HEI ME LIIKUTAAN!” -KAMPANJA KÄYNNISTÄÄ JUHLAVUODEN

Kaikki hiihdon ystävät muistavat Keski-Pohjanmaan Kansanhiihtokampanjan, joka muutama vuosi takaperin keräsi vuosittain innokkaimmat kuntoilijat ladulle keräämään hiihtokilometrejä. Hiihtokampanjan päätyttyä osallistuvat kunnat ovat sittemmin käynnistelleet omia talviliikuntakampanjoita saadakseen kuntalaisia mukaan kuntotalkoisiin.

Pyhjäjärvi täyttää ensi vuonna 160-vuotta, minkä kunniaksi kaupungin liikuntapalvelut käynnistää uuden, koko perheen talviliikuntakampanjan ”Hei me liikutaan!”. Kampanjassa kerätään suoritusmerkkejä henkilökohtaiseen liikuntapassiin 1.1.-31.3. välisenä aikana. Jokaisesta 30 minuutin liikuntasuorituksesta ansaitsee yhden suoritusrastin. Yhtenä päivänä on mahdollista saavuttaa enimmillään 2 rastia, joka vastaa 60 minuutin liikuntasuoritusta.

Aikaisemmasta kansanhiihtokampanjasta poiketen Pyhjäjärven talviliikuntakampanjassa huomioidaan kaikki liikuntalajit, joissa syke nousee ja kunto kohenee. Suorituspassin voi noutaa joulukuun aikana itselleen joko kaupungintalolta, uimahallilta tai kirjastolta. Kampanjan päätyttyä kaikkien suorituspassin palauttaneiden kesken arvotaan liikunnallisia tuotelahjakortteja ja tavarapalkintoja. Pidetään Pyhjäjärvi liikkeessä!

Marko Pehkonen
Vapaa-aikapäällikkö
Liikunta- ja nuorisopalvelut

HARRASTAMISEN ILOA PYHÄJÄRVELLÄ!

Pyhjäjärven kaupunki on ollut mukana harrastamisen Suomen mallin hankkeessa jo syksystä 2022 lähtien. Hanke kohdistuu peruskouluikäisiin lapsiin ja nuoriin tarkoituksenaan mahdollistaa heistä jokaiselle maksuton ja mieluisa harrastus. Kerhotarjonta laaditaan vuosittain peruskoululaistemme toiveiden pohjalta yhteistyössä koulujen sekä paikkakuntamme harrastuksia tuottavien tahojen kanssa. Hankkeen tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten hyvinvointia.

Tänä syksynä toiminta käynnistettiin Pyhjäjärvellä kaiken kaikkiaan 25 kerhon valikoimalla, mikä on ennätysmäärä aikaisempiin vuosiin verrattuna. Jaoimme kerhotarjonnan entuudestaan tuttuun tapaan kahteen eri kerhotarjottimeen, joista toinen on suunnattu 1.-4. -luokkalaisten ja toinen 5.-9. -luokkalaisten. Täten pystymme tarjoamaan sopivia kerhoja eri ikävaiheissa oleville lapsille/nuorille. Lisäksi moni kerhoistamme järjestetään koulujen tiloissa, joten osa 1.-4. -luokkalaisten kerhoista sijoittuu käytännöllisesti Ikosen koululle, kun taas puolestaan 5.-9. luokkalaisten kerhot Keskuskoululle. Loput kerhoista järjestetään koulujen läheisyydessä, keskustan alueella. Tänä vuonna kerhot jakautuivat siten, että 1.-4. -luokkalaisten saivat 13 harrastusta hankkeen kautta, kun taas puolestaan 5.-9. -luokkalaisten saivat 12 harrastusryhmää.

Molskis-kerholaiset odottelemassa Jyrki-ohjaajan lupaa lähteä etenemään lötköpötköillä ratsastaen.
Kuva: Aino-Kaisa Kuosmanen.

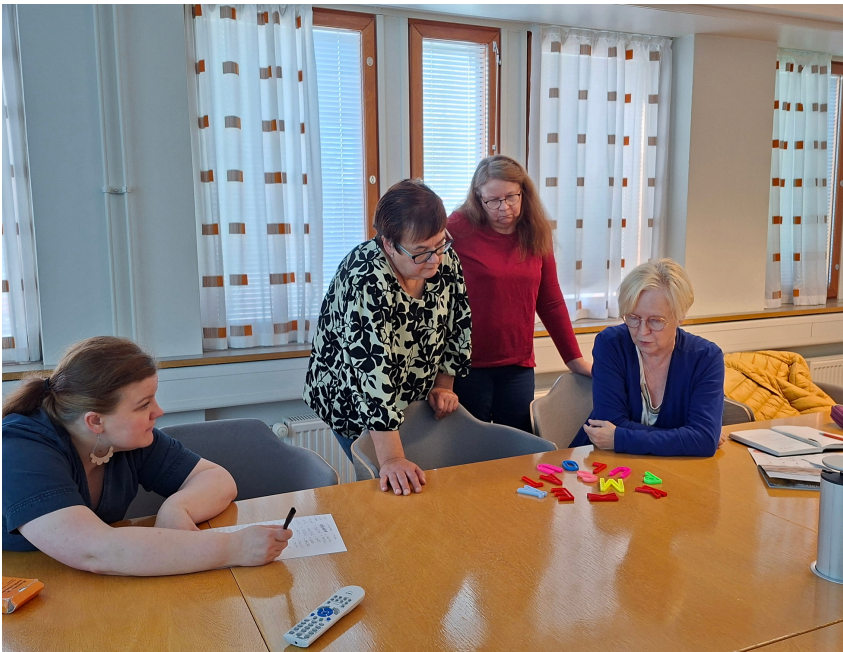
Moni hankkeen tarjoamista kerhoista on jo vakiinnuttaneet paikkansa Pyhjäjärvellä ja entuudestaan niin suosittuja, että tänäkin syksynä ne täyttyivät jo muutamassa minuutissa ilmoittautumisen avauduttua. Erityisesti 1.-4. -luokkalaisten suunnatut kerhot herättivät suurta kiinnostusta. Vain kolmessa kerhossa on enää vapaita paikkoja jäljellä. 5.-9. -luokkalaisten suunnatuista kerhoista puolestaan heti täyttyivät kaksi kestopuoluekerhoa, mutta toiseen niistä saimme lisättyä vielä paikkoja, joten yhtä kerhoa lukuun ottamatta tämän ikäluokan kerhoihin mahtuu vielä osallistujia.

Toivoisimmekin, että nuoret lähtisivät kiinnostuneina kokeilemaan näitä maksuttomia harrastuksia, joiden valikoimasta löytyy mm. eri liikuntalajeja, taidetta, videopelejä kuin myös moottoreiden huoltohommia ammattilaisen opastuksella. Harrastusryhmiin on siis tervetullut myös kesken lukuvuoden. Emme myöskään ole asettaneet rajoitusta harrastusten määrälle – oppilaat voivat osallistua niin moneen harrastukseen kuin haluavat. Tällä kaudella Harrastamisen Pyhjäjärven mallin kerhoissa on mukana jo 186 oppilasta.

Harrastamisen Suomen mallin myötä Pyhjäjärvellä on onnistuttu luomaan lasten ja nuorten arkeen monta mukavaa harrastusta, josta jokainen peruskoululainen voi löytää oman juttunsa. Toiminta on saanut kiitosta sekä osallistujilta että heidän vanhemmiltaan. Tavoitteena on, että nämä maksuttomat, matalan kynnyksen harrastusmahdollisuudet juurtuvat osaksi koulupäivää pysyvästi ja tarjoavat tulevaisuudessakin paikan yhdessäololle, onnistumiselle ja uusille oivalluksille.

Mukavia harrastushetkiä toivoen,
Tiina Nieminen, hankekoordinaattori

VIRKEÄSTI ARJESSA - HANKE

Virkeästi Arjessa toiminta on lähtenyt hyvin käyntiin Pyhäjärvellä. Pyhäjärvellä syksyllä käynnistynyt Virkeästi Arjessa -ryhmätoiminta on saanut innostuneen vastaanoton. Ensimmäinen ryhmä täyttyi nopeasti, ja ensi vuoden ryhmään on jo ilmoittautujia tulossa. Ryhmään otetaan enintään 10 henkilöä, jotta keskustelu pysyy luontevana ja jokaisella on tilaa tulla kuulluksi.

Vapaaehtoisia vertaisohjaajia kouluttautumassa Virkeästi Arjessa toimintaan Pyhäjärvellä.

Virkeästi Arjessa toiminta tarjoaa yli 65-vuotiaille maksuttoman mahdollisuuden osallistua ryhmätoimintaan, joka tukee arjen hyvinvointia. Syksyn ryhmä kokoontui kahdeksan kertaa nuorisotiloissa. Tuttavallisessa tunnelmassa ja kahvikupin äärellä keskusteltiin muistista, mielen hyvinvoinnista, liikunnasta ja monista muista arjen tärkeistä aiheista.

Ohjaajina toimivat vapaaehtoiset vertaisohjaajat, jotka itsekin ovat ikäihmisiä. Vertaisohjaajat ovat olleet ryhmän sydän. He kertovat, että osallistujat ovat viihtyneet ja ryhmän tunnelma on ollut lämmin ja avoin. Ryhmän tapaamisissa hyvinvointiteemoja on käsitelty yhdessä keskustellen ja kokemuksia jakaen. Ohjaajilta ja osallistujilta saatu palaute on ollut myönteistä. Ohjaajat ovat kiittäneet ryhmän aktiivisuutta ja hyvää tunnelmaa. Osallistujat ovat kertoneet, että toiminta on ollut mielekästä.

Kahdeksan ryhmäkerran jälkeen pohditaan yhdessä mitä tapahtuu ryhmän päätyttyä. Ryhmässä on jaettu eteenpäin tietoa myös Pyhäjärvellä tarjolla olevasta toiminnasta, jota yhdistykset, vapaaehtoiset ja kaupunki tarjoavat yli 65-vuotiaille.

Hyvä uutinen on, että toiminta jatkuu myös ensi vuonna! Pyhäjärven kaupunki tarjoaa maksutonta Virkeästi Arjessa -ryhmätoimintaa yli 65-vuotiaille. Kevään ryhmän aikataulu julkaistaan myöhemmin, mutta voit ilmoittaa kiinnostuksesi jo nyt. Myös ryhmän ohjaamisesta kiinnostuneet voivat ilmoittautua. Tarjoamme koulutusta ja tukea uusille ohjaajille koko Virkeästi Arjessa hankeajan. Ryhmää ohjataan aina yhdessä, vähintään parityönä.

Yhdessä tekeminen tekee arjesta virkeämmän, tervetuloa mukaan!

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:

yhteisöasiamies Eeva Vaskilampi, puh. 044-4457 608. eeva.vaskilampi@pyhajarvi.fi
projektiasiantuntija Vilma Linnanen, puh. 040-1857 704. vilma.linnanen@pyhajarvi.fi

Virkeästi arjessa on yhteistyöprojekti kymmenen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kunnan ja Oulun Diakonissalaitoksen Säätiön kesken. Oulun kaupungilla on projektin päävastuu. Yhteistyökunnat ovat Hailuoto, Raahe, Oulainen, Alavieska, Nivala, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Kärämäki ja Reisjärvi. Syksyn 2025 aikana ryhmätoimintaa on pidetty Oulussa, Pyhäjärvellä ja Nivalassa. Ryhmiä on alkamassa vuoden alusta myös Reisjärvellä, Raahessa, Oulaisissa ja Hailuodossa.

Projekti on käynnissä helmikuusta 2025 elokuuhun 2027.

Pyhäjärven kaupunki toimii hankkeen osatoteuttajana.

Projektia rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö, terveyden edistämisen määrärahoista.

ELINKEINOPALVELUIDEN AJANKOHTAISKATSAUS

Pyhjäjärvellä vihreän siirtymän investoinnit etenevät tasaisesti kohti toteutusta. Tuulivoimassa olemme lupavalmiudessa kolmessa hankkeessa jo nyt: Puhurin Vuohdomäki, NEOENin Itämäki ja ABOn Hautakangas. Näistä hankkeista on jo yksi investointipäätös odotettavissa seuraavan kuuden kuukauden aikana. Päätökset avaavat paikkakunnalle merkittävän uuden elinvoimavaikutukset useiksi vuosikymmeniksi.

Aurinkovoiman osalta pisimmällä on Solarigon Olccosen aurinkovoimahanke. Sen rooli on kahdella tasolla: se vahvistaa Olccosen teollisuusalueen vetovoimaa ja rakentaa alueelle uutta, vähäpäästöistä energiainfrastruktuuria. Lisäksi Pyhjäjärvellä on useita muita aurinkovoimahankkeita kehitysvaiheessa eri puolilla aluetamme. Nämä etenevät sitä mukaa, kun maanhankinta, markkinatilanne ja sähköverkon kapasiteetit vahvistuvat.

Akkuvarastot ovat tärkeä osa energiajärjestelmän tasapainoa. SENSin ja Dovren akkuvarasto on lupavalmiudessa, hanke sijoittuu lähelle kaivosta. Se tukee sähköjärjestelmän joustoa ja mahdollistaa myös datakeskusten ja muun teollisuuden sähkönkäytön optimointia tulevaisuudessa.

Datakeskuskehitys on tällä hetkellä suurin yksittäinen teollisen sijoittajakysynnän aiheuttaja Pyhjäjärvellä. Alueellamme on vahva ja vahvistuva sähköverkko, runkoverkkoyhteydet ovat kilpailukykyiset ja maa-alueita on käytettävissä ilman pitkiä lunastus- tai kaavoitusprosesseja. Solanon Uusi-Olkkolan datakeskushankkeen kaavoitus on käynnistynyt. Lisäksi neuvottelemme parhaillaan useiden muiden toimijoiden kanssa, jotka tekevät hankevalmisteluja sijoittumisesta Pyhjäjärvelle.

Jos nämä hankkeet realisoituvat, niiden vaikutus on suora: työtä, verotuloja ja pysyvää taloudellista toimeliaisuutta. Talousvaikutukset eivät jää vain kaupungille, vaan näkyvät paikallisten yritysten kassavirrassa, palveluiden kysynnässä ja yksityisillä maanomistajilla - Miljardin Pyhjäjärvi vahvistaa koko paikkakuntaa.

On myös syytä todeta valtakunnan hallituksen suuntaan seuraava: datakeskukset valitsevat sijoituspaikkansa globaalisti. Päätöksentekijöiden on varmistettava, että sähköverkon kehityksen ohjaus sekä investointi- ja verokohtelu ovat ennakoitavia ja kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Me teemme oman osuutemme ja pidämme Pyhjäjärven oven avoinna investoinneille ja markkinoimme investointiympäristöämme. Vahvistuva 3K-yhteistyö Kiuruveden ja Pihtiputaan kanssa on tärkeässä roolissa tässä alueemme investointimahdollisuuksien markkinoinnissa ja myyntityössä.

Elinkeinoneuvonnan osalta kaupunki on tehnyt Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät ry:n kanssa sopimuksen yritysten sukupolvenvaihdospalvelusta. Tällä palvelulla pyritään edistämään elinkelpoisten yritysten elinkaarta ja yritystoiminnan omistajanvaihdoksien kautta tapahtuvaa kasvua. Hankeyhteistyötä ja hankkeiden valmistelun Pyhjäjärvi tulee tiivistämään mainitun 3K-yhteistyöalueen lisäksi ainakin Haapavesi-Siikalatvan suuntaan. Peruselinkeinoneuvonnan osalta meillä jatkuu malli, jossa kaupungin elinkeinopalvelut, Pyhjäjärven Kehitys Oy ja Nihak-yhdistyksen ostopalveluresurssi palvelee pyhäjärvisiä yrittäjiä tai yrittäjiksi haluavia.

Elinkeinojen kehittämisessä toteutamme monipuolista lähestymistapaa paikallisen elinkeinorakenteen monipuolistamisessa. Meille tärkeää on sekä paikallisen yrityskentän kehittäminen että ulkopuolisten teollisten investointien saaminen paikkakunnalle.

Uudet työntekijämme

Kati Junttila

Olen aloittanut lokakuun lopulla Pyhäjärven kaupungilla laskentasihteerinä. Työkuvaani kuuluu kaupungin tytäryhtiöiden, Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n, Pyhäjärven Kehitys Oy:n ja Kiinteistö Oy Rillankiven, kirjanpito ja palkanlaskenta.

Pyhäjärvellä olen asustellut perheeni kanssa yli 20 vuotta. Pyhäjärvi on sopivan kokoinen kaupunki lapsiperheelle olella ja elellä. Vapaa-ajalla minut löytää Pyhäjärveltä löytyvistä runsaista liikunta-aktiviteeteistä sekä yhdistystoiminnasta. Moni tuntee minut paikallisen kesäteatterin taustavoimista. Myös Pyhäjärven monipuolinen luonto on paikka missä latautua työn vastapainoksi.

Aino Jompa

Aloitin marraskuun alussa hallintosihteerin työn. Työnkuvani on todella monipuolinen, ja se koostuu esimerkiksi kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokousten valmistelusta, esityslistojen kokoamisesta ja pöytäkirjanpidosta.

Olen kotoisin Oulusta, ja siellä olen pääosan elämästäni myös asunut. Pyhäjärvi on minulle siis suhteellisen uusi tuttavuus, vaikka se Pohjois-Pohjanmaahan kuuluukin. Odotan innolla, mitä Pyhäjärvi ja sen upea ympäristö minulle tarjoavatkaan!

Vapaa-ajallani haastan itseäni leipomisen parissa - mitä haastavampi resepti, sitä parempi! Vielä en kuitenkaan ihan täydellisiä macaron-leivoksia ole saanut aikaan. Myös kirjojen lukeminen ja luonnossa oleminen ovat lähellä sydäntäni. Talviaikaan esimerkiksi avantouinti kuuluu eräisiin suosikkeihini.

Maria Koffert

Olen Maria Koffert ja aloitin ympäristötarkastajana heinäkuussa. Tehtäviini kuuluu ympäristönsuojelun valvonta ja lupamenettelyt Pyhäjärvellä ja Kärsämäellä, sekä maa-ainestenoton valvonta ja lupamenettelyt Pyhäjärvellä, Kärsämäellä, Haapajärvellä ja Reisjärvellä. Työpäivät koostuvat mm. lupa-asoiden valmistelusta ja käsittelystä, tarkastuskäynneistä, selvityksistä ja lausuntojen antamisesta rakentamiseen tai kaavoitukseen liittyen. Lisäksi annan ympäristönsuojelun ohjausta ja neuvontaa kuntalaisille ja yrityksille.

Olen syntyjään Pyhäjärvinen ja kaupungin tehtäviin siirryin kaivokselta. Vapaa-aikaani vietän mieluiten perheen parissa, luonnossa liikkuen tai hevosia hoitaen. Tällä hetkellä iso osa vapaa-ajasta menee tulevaa kotia remontoiden. Kesäisin minut voi löytää paikallisen kesäteatterin lavalta tai taustajoukoista.

Kiinteistö Oy Rillankivi - Viihtyisää, turvallista ja toimivaa asumista Pyhäjärvellä

RILLANKIVI
KIINTEISTÖ OY
www.rillankivi.fi

Hyvä asuminen on viihtyisän elämän kivijalka. Kiinteistö Oy Rillankiven ydintehtävänä on tarjota Pyhäjärvellä asukkaille ja yrittäjille asuntoja, liikehuoneistoja ja toimitiloja, jotka ovat viihtyisiä, turvallisia ja toimivia. Kiinteistö Oy Rillankiven toiminnalla on merkittävä vaikutus kuntalaisiin sekä konserniin, johon yhtiö kuuluu.

Kiinteistö Oy Rillankivi on Pyhäjärven kaupungin 100 %:sti omistama tytäryhtiö. Yhtiö mahdollistaa laadukkaat asumispalvelut Pyhäjärvellä. Toimialana on Pyhäjärven kaupungin alueella tapahtuva asuntojen hankkiminen, omistaminen ja vuokralle antaminen ja tätä tarkoitusta varten omistaa ja hallita asumiskäyttöön tarkoitettuja kiinteistöjä. Lisäksi yhtiön tehtävänä on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen vuokraamalla liiketiloja yrityksille.

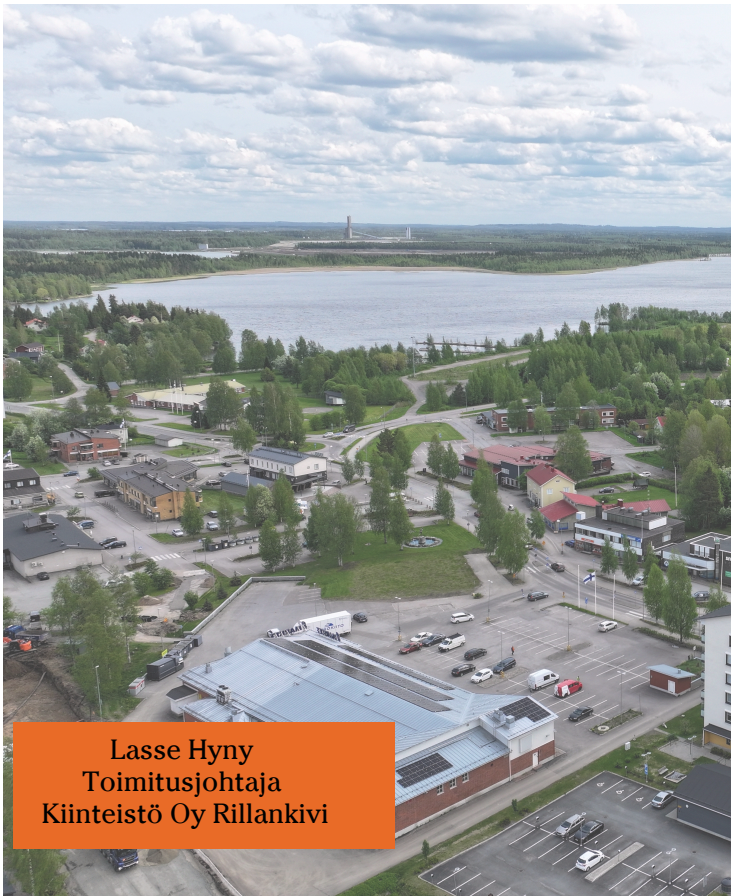
Rillankivi uudistuu

Vuosi 2025 on ollut 1993 perustetulle yritykselle vahvan murroksen aikaa. Yhtiön keskeisiä toimintoja on uudistettu vastaamaan tämän päivän ihmisen tarpeisiin. Samalla yhtiön rakenteita ja toimintamalleja on parannettu merkittävästi joustavan, taloudellisesti kannattavan ja kehittyvän vuokraustoiminnan mahdollistamiseksi myös pitkälle tulevaisuuteen. Uudistuva Rillankivi tukee kaupungin alueella työn alla olevia hankkeita tarjoamalla asuntoja ja toimitiloja myös yritysten työntekijöiden käyttöön. Työ yhtiön uudistamiseksi jatkuu.

Yhtiön tavoitteena on olla vuonna 2030 Suomen paras julkinen vuokrataloyhtiö. Kun tavoite on kirkas, ratkaisut löytyvät.

Miksi asua Pyhäjärvellä – Miksi Rillankivi

- o **Palvelut, ICT-yhteydet ja luontokeskeinen asuminen**
- o **Asuntoja ja toimitiloja kunkin tarpeisiin**
- o **Pitkäaikaista asuntojen vuokrausta**
- o **Kaikki asumisen palvelut yhdeltä luukulta**
- o **Sujuvaa palvelua kaupungin toimintojen välillä**
- o **Luotettavuus ja inhimillisuus**
- o **Asunnon vuokraus nopeasti jopa samana päivänä**
- o **Jokaiseen yhteydenottoon vastataan 2 tunnin sisällä**
- o **Palvelua eri tarpeisiin digitaalisesti ja henkilökohtaisesti toimistolla**

Lasse Hyny
Toimitusjohtaja
Kiinteistö Oy Rillankivi

PYHÄJÄRVEN RANTAYLEISKAAVOITUKSEN KOKONAISUUDISTUS 2026

Pyhäjärven alkuperäinen rantayleiskaava valmistui 1992 ja se hyväksyttiin ohjeellisena. Oikeusvaikutteinen rantayleiskaava ja selvitykset laadittiin 1990-luvun loppupuolella ja kaava sai lainvoiman vuonna 2001. Kaavaa muutettiin vuosina 2009-2010. Muutoksen myötä rakennuspaikkojen rakennusoikeutta nostettiin ja poikkeusluvilla pysyvien asuntojen rakennuspaikoiksi muutetut alueet otettiin kaavamuuotuksessa huomioon. Muutostyössä hyödynnettiin alkuperäisen kaavatyön yhteydessä laadittuja selvityksiä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavamuuotuksen 22.2.2010.

Vuoden 2001 kaavan mukaan suunnittelualueen mannerrannan rantaviivan pituus on 136 km ja muunnettua rantaviivaa on noin 107 km. Saarissa on rantaviivaa noin 55 km.

Kaavan kokonaisuudistuksen 2026 tavoitteena on selvittää lisärakentamisen mahdollisuudet, määrä ja sijoittuminen ottaen huomioon luonto- ja muut ympäristöarvot. Tavoiteaikatauluna on saada kaavan päivitystyö valmiiksi vuosikymmenen loppuun mennessä.

Kuvassa on voimassa oleva Pyhäjärven rantojen OYK 2010 istutettuna OYK koontikarttaan.

Pyhäjärven voimassa oleviin kaavoihin voi tutustua osoitteessa:

<https://kartat.sweco.fi/pyhajarvi/>

Karttapalvelusta saa tiedot voimassa olevista kaavoista ja niitä koskevista määräyksistä sekä paljon muuta karttatietoa Pyhäjärveltä.

Hoida jätehuoltojärjestelmään liittyminen nyt – välytä viranomaisen puuttumiselta

Miksi liittyä?

Jätelain (646/2011) mukaan kiinteistön haltijan on kuuluttava kunnan jätehuoltojärjestelmään ja noudattaa paikallisia jätehuoltomääräyksiä. Tämän tarkoituksena on varmistaa jätteiden asianmukainen käsittely ja ympäristönsuojelun toteutuminen.

Miten liittyä?

Liittyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen poltettavan jätteen ja kierrätyskelpoisten jätteiden osalta tapahtuu ottamalla yhteyttä ja ilmoittamalla liittymisestä Vestia Oy:lle. Kiinteistön haltija tilaa samalla kiinteistölle Vestia Oy:ltä jätehuoltomääräysten mukaisen jäteastioiden tyhjentämisen ja jätteenkuljetuksen. Kiinteistön haltijan on järjestettävä jätteelle tarvittavat jäteastiat.

Mitä jos ei liity?

Jokilaaksojen jätelaetakunta on kokouksessaan 30.10.2023 (§ 32) siirtänyt jätehuoltoon liittymättömien kiinteistöjen valvonnan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Pyhäjärvellä on edelleen kiinteistöjä, jotka eivät kuulu kunnan jätehuoltojärjestelmään. Nyt olisi viimeinen tilaisuus hoitaa asia kuntoon ennen viranomaisen puuttumista asiaan.

Lisätietoja jätehuoltoon liittymisestä saatte kunnan jätehuollon verkkosivuilta tai puhelimitse:

<https://www.vestia.fi/jatehuoltopalvelut>

puh: (08) 410 8700

UUSI RAKENNUSJÄRJESTYS

Uusi rakentamislaki astui voimaan 1.1.2025. Lakimuutoksen myötä myös vuonna 2008 hyväksytty Pyhäjärven kaupungin rakennusjärjestys tuli ajankohtaiseksi päivittää.

Rakennusjärjestyksessä voidaan antaa paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset.

Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea rakennuspaikkaa ja muita alueita, rakennuksen kokoa ja sen sijoittamista, rakennuksen sopeuttamista ympäristöön, rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita rakennusta pienempiä rakennuskohteita, rakennetun ympäristön hoitoa, vesihuollon järjestämistä, sekä muita niihin rinnastettavia paikallisia rakentamista koskevia seikkoja.

Uuteen rakennusjärjestykseen voi tutustua Pyhäjärven kaupungin nettisivuilla:

<https://pyhajarvi.fi/fi/rakennusvalvonta>

RAKENTAMISEN LUVANVARAISUUS

Vuoden alusta voimaan tulleen Rakentamislain myötä osa toimenpiteistä ei vaadi enää rakentamisen lupia tai viranomaisvalvontaa. Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentaminen toteutettava voimassa olevien lakien ja määräysten puitteissa – Lait ja määräykset ovat voimassa, vaikka viranomainen ei lupaa vaatisi. Jos et ole varma tarvitseeko hankkeesi luvan, olethan yhteydessä rakennusvalvontaan.

Vesialueella toimittaessa tulee huomioida, että esimerkiksi isomman laiturin rakentaminen vaatii yleensä vesialueen omistajan ja rakennusvalvonnan myöntämän luvan lisäksi aluehallintoviraston luvan. Ennen rakennuspuuhiin ryhtymistä on hyvä ottaa yhteyttä Pyhäjärven kaupungin rakennusvalvontaan sekä alueen ELY-keskukseen ja selvittää onko tarpeen hakea lupa.

Alle 500 m³:n suuruudesta ruoppauksesta on aina ilmoitettava ELY-keskukselle. Ilmoitus on tehtävä ennen töihin ryhtymistä. Alle 500 kuutiometrin suuruudesta ruoppauksesta yleensä riittää ilmoituksen tekeminen ELY-keskukselle. Isompi ruoppaus vaatii luvan aluehallintovirastolta. Ruoppauksessa tulee huomioida esimerkiksi se, että ruopattu maa-aines sijoitetaan maalle riittävän kauas vesistöistä.

Yrittäjyyspäivän antia Keskuskoulun remontoidussa ruokasalissa

SYKSYN KUULUMISIA KESKUSKOULULTA JA PYHÄJÄRVEN LUKIOLTA

Elokuussa 2025 valmistui Keskuskeittiön ja ruokasalin remontti, ja uudistetusta keittiöstä on saatu maittavaa ruokaa koko syksyn.

Ruokailijoille remontti näkyy mm. jakelulinjaston ja pöytien uutena asemointina, mikä tekee ruuan jonottamisen ja ruokailun entistä miellyttävämmäksi. Ruokasalin kalusteita odotettiin marraskuun lopulle, mutta nyt harmoniset värit sekä arkkitehdin suunnitelman mukaisesti asetetut ruokailuryhmät tuovat ruokasaliin kaivattua viihtyisyyttä.

Keskuskoulun remontti etenee myös lukion tiloissa, jossa tällä hetkellä työn alla on neljä luokkahuonetta. Koko Keskuskoulun tiloja käytetään nyt yhdessä joustavasti Salmen koulun ja Vikusten eli viides- ja kuudesluokkalaisten kanssa, ja jopa kellarikerroksesta on löytynyt rauhallinen opetustila. Lukion remontoitavista tiloista poistetaan paraikaa vanhoja kalusteita ja kirjallisuutta, joita myydään ja annetaan mm. tulevissa lukion opiskelijakunnan järjestämässä joulumyyjäisissä, kannattaa tulla katsomaan!

Yhteistyö monien oppilaitoksen ulkopuolisten tahojen kanssa lisää osallisuuden tunnetta ja antaa paljon eväitä koulun jälkeiseen elämään. Lukion ryhmät tekevätkin aktiivista yhteistyötä mm. kaupungin nuoriso- ja kulttuuripalveluiden kanssa, esimerkkinä joulunavajaiset, joihin järjestyi pukki tonttuineen lukiolaisten avulla. Marraskuun lopulla lukiolla järjestettiin myös yrittäjyyspäivä yhdessä paikallisen yrittäjäyhdistyksen sekä kaupungin toimijoiden kanssa, ja päivä onnistui hienosti. Opiskelijat suunnittelivat joulumyyjäisteemaan sopivia tempauksia tai mainoksia, ja saivat hienoa sparrausta yrittäjiltä ja rakentavaa palautetta arvovaltaiselta arvosteluraadilta. Kenties parhaat ideat jalostuvat joulumyyjäisiin kaikille nähtäväksi!

Keväällä tehdyn Kouluterveyskyselyn mukaan lähes kaikki lukiolaiset (94%) harrastavat jotain, ja lukiolaiset kokevat saavansa hyvin apua opiskeluhuollon palveluilta. Pyhjäjärvellä koetaan myös muuta maata selkeästi enemmän, että opettajat ovat kiinnostuneita opiskelijan kuulumisista. Kouluterveyskyselyssä ilmenee myös lukemisen ja kirjoittamisen haasteiden väheneminen verrattuna edelliseen kyselyyn. Voidaan siis todeta, että opiskelijoiden tukemiseksi tehty työ on kantanut hedelmää. Esimerkiksi paikkakunnalla tarjotut harrastusmahdollisuudet, sitoutunut henkilöstö ja puolitoista vuotta kestänyt ohjauksen ja oppimisen tuen hanke ovat kaikki olleet tässä apuna!

Tuija Vanha-aho
Lukion rehtori

Lukiolaisten tonttupartio kaupungin joulunavauksessa 22.11.2025.

LUOVAA MATKAILUA JA KULTTUURIHYVINVOINTIA PYHÄJÄRVELLÄ

LuMaKu-hanke toimii yhteensä 14 paikkakunnalla Kalajoki- ja Pyhäjokilaaksossa, tavoitteenaan myös kuntarajat ylittävien matkailusisältöjen kehittäminen. Yhteistyö vahvistaa alueen yhtenäistä näkyvyyttä ja tukee myös Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden tavoitteiden toteutumista. Hankkeesta voit lukea lisää osoitteessa kalajoki.fi/kuma-hanke

LuMaKu

LUOVAA MATKAILUA JA
KULTTUURIHYVINVOINTIA

Mihin Pyhäjärvellä voisit kotimaisen tai kansainvälisen vieraasi – millaisia tarinoita kertoisit, millaisiin paikkoihin tutustuisitte? Millainen on Pyhäjärven “paikan tuntu” (sense of place)?

Muun muassa näitä kysymyksiä on viime aikoina pohdittu Luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointia –hankkeen (LuMaKu) järjestämissä tilaisuuksissa Pyhäjärvellä. Keskiviikkona 5.11. polkaistiin käyntiin kulttuurimatkailun kehittämiseen tähtäävä työpajasarja, joista ensimmäisessä päästiin kuulemaan kulttuurimatkailuasiantuntija Maija Sydänmaanlakkaa. Keskustelua syntyi erityisesti kirkonkylän historiasta, tarinoista sekä kulttuurikohteista.

Työpajasarja tulee saamaan jatkoa lähiaikoina, toisen tapaamisen merkeissä. Mukaan ovat tervetulleita kaikki matkailun, kulttuurin, taiteen, sekä kylätoiminnan parissa toimivat henkilöt - eikä haittaa, jos et ollut mukana vielä ensimmäisellä kerralla! Tiedotamme tulevien tapaamisten ajankohdista myöhemmin, pidäthän siis korvat höröllä.

Innostunein terveisin,
Merja Nevalainen, projektipäällikkö
Lotta Puurula, projektikoordinaattori

Yritysalueemme vihreän talouden keskuksiksi

Pyhäjärven Kehitys Oy tulee vuonna 2026 vielä vahvemmin markkinoimaan koti- ja ulkomaisille yrityksille yritysalueidemme edullista ja kannattavaa sijaintia vihreän talouden keskuksina.

Yhtiön päällimmäinen tavoite on vahvistaa paikkakunnan tunnettua ja vetovoimaisuutta sekä ylläpitää kunnan ja yritysten elinvoimaisuutta tukemalla niiden kasvua. Tätä varten yhtiö tarjoaa mm. kohtuuhintaisia toimitiloja, yritysneuvontaa ja ylläpitää vuoropuhelua yrittäjien kanssa ja edistää kunnan reilua kilpailutusta varmistamalla, että myös paikallisilla pk-yrityksillä on todellisia mahdollisuuksia osallistua siihen.

Yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan muiden kehittämistahojen kanssa, ja hyödyntämällä erilaisia julkisia rahoitustuotteita pyritään lisäksi parantamaan yritysten toimintaedellytyksiä, kehittämään työllisyyttä ja osaamista sekä parantamaan Pyhäjärven ja sen valtateiden risteysalueen vetovoimaa ja kilpailukykyä.

Tulevana vuotena koulutusyhteistyö toteutuu tutulla kaavalla ja edelleenkin vihreän siirtymän aloilla Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän (JEDU) ja myös kainuulaisten opinahjojen KAO/KAMK:n kanssa. Vuoden alusta rekrytoivaa koulutusta & täydennyskoulutusta on pyritty tarjoamaan työllisyysalueiden kautta. Tavoitteena on saada jatkossa entistä helpommin yritysten tarpeisiin räätälöityjä koulutuspalveluja. Pyhäjärven Kehitys Oy haluaa näin auttaa yrityksiä päivittämään ja laajentamaan omaa osaamistaan.

Vuoden 2026 Pyhäjärven Kehitys Oy:n painopisteet tulevat olemaan niin energiakäänteen hyödyntämisessä ja elinkeinoelämän monipuolistamisessa kuin uuden liiketoiminnan ja työpaikkojen luomisessa ja edelleenkin teollisuusalueidemme (mm. Nelostien ykköspaikka ja Olconen green park) aktiivisessa markkinoinnissa, minne halutaan houkutellessa bio- ja kiertotalouden kasvavia yrityksiä koko Euroopasta ja muusta maailmasta.

Yhtiön toimistotiloja vuokrataan myös 2026 vuokralaisten kannalta edullisella toimistohotelli-konseptilla, jonka vuokrahintaan sisältyvät lähes kaikki sivukulut ja neuvotteluhuoneen käyttö. Myös vuonna 2026 toimistotilaa saa vuorokaudeksi eli lyhytaikaisesti. Tavoitteena on nostaa toimistotilojen käyttöastetta nykyisestä 60%:sta.

Kesällä 2025 on avattu myös uusi yritystila City-Tuike, joka toimii yrittäjien ja yrittäjäyryshenkisten työskentely- ja kohtaamispaikkana. Tila tarjoaa etenkin pyhäjärvisille pienyrittäjälle ja yrittäjäyryttä suunnitteleville mahdollisuuden työskennellä, neuvotella, kokoustaa ja pitää esitelmää ja seminaaritilaisuuksia ajanmukaisessa yhteistyötilassa.

Olemme tulevana vuotenakin luonnollisesti osa Järvi-Suomea Visit Finlandin käyttämän Lakeland- suuralueen sisällä ja mukana markkinoimassa matkailuhelmiämme Helsingin matkamesseilla 16.-18.1.2026. Pyhäjärven Kehitys Oy jatkaa Luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointia -hankkeen (LuMaKu) kautta alueellisen kulttuurimatkailuverkoston vahvistamista. Projektissa ideana on tuoda yhteen matkailun, kulttuurin ja taiteenalan toimijoita ja näin luoda alueellinen ekosysteemi. Kehitysyhtiö on myös mukana vuoteen 2027 saakka KALAREKRY-hankkeessa, jonka tavoite on saada alueelle uusia kaupallisia kalastajia sekä tukea alueen kalatalouden kehittymismahdollisuuksia osaamista ja tietoisuutta lisäämällä. Hankkeessa kisällä työskentelee mestarin opissa yhteensä kuusi kuukautta.

Ajankohtaisia uutisia ja paljon muuta löytyy monikielisiltä sivuiltamme

www.pyhajarvenkehitys.fi

sekä seuraamalla sivujamme

www.facebook.com/PyhajarvenKehitysOy

Kyselykutsu lähetettiin sähköpostilla tai tekstiviestillä, kaikkiaan tutkimukseen osallistui 434 meidän asiakasta. Tyytyväisyyskyselyn keskiarvo kouluarvosanalla mitattuna 9,06 ja asteikolla 1 – 5 vesihuollon kokonaisarvosanaksi saatiin 4,2.

Tulokset ovat erinomaisella tasolla, suuri kiitos tästä henkilökunnallemme sekä asiakkaille hyvästä yhteistyöstä.

Helsingin Sanomissa oli tilasto putkirikoista eri vesilaitosten alueella, eniten putkirikkoja oli Lappajärven vesiosuuskunnan putkistossa, 18,0. Tunnusluvussa on laskettu putkirikkojen määrä jaettuna vesijohtoverkoston pituudella. Meidän tulos oli 10,2. Tässä tilastossa emme pärjänneet kovinkaan hyvin. Syinä ovat haja-alueelle asennettu putkimateriaali, muoviputken paineluokka oli 6. Putken seinämä on ollut ohut ja kun tähän lisätään kaivu-urakoitsijan toiminta kaivantoa täytettäessä, kivet suoraan putken päälle. Monta turhaa putkirikkoa on näistä syistä aiheutunut. Nykyisin linjat tehdään paineluokka 10 putkilla ja putken peittäminen tehdään huolellisesti.

Kaukolämpöpuolella on valtakunnan tasolla tapahtumassa suuria muutoksia, kivihiilen ja turpeen käyttö on loppunut sekä että haketta ei tuoda enää Venäjältä. Tämä aiheutti kotimaisen hakkeen kysynnän kasvun ja voimakkaan hintojen korotukset. Nyt useat suuret kaupunkien lämpölaitokset ovat siirtyneet sähkökattiloihin ja suuriin varaajiin. Kotimaisten polttoaineiden saatavuus on parantunut huomattavasti. Me olemme halunneet pysyä hakkeen sekä kuoripurun käyttäjinä jo siitäkin syystä, että suurin osa näistä saadaan Pyhäjärveltä.

Yhtiömme vietti vuosi sitten 10-vuotisjuhlia, nyt ollaan jo toiselle kymmenellä!

Teimme asiakastyytyväisyyskyselyn siitä miten olemme onnistuneet toiminnoissamme ja mitä asiakkaamme meistä ajattelevat.

Olemme tehneet sopimuksen Savon Voiman kanssa lämpölaitoksen käytön valvonnasta sekä laitosten päivystyksistä ja korjaus- ja huoltotöistä. Pyrimme vähentämään tällä järjestelyllä päivystysten aiheuttamaa rasitusta vähenevälle henkilökunnallemme.

Hintojen korotuspaineita on meilläkin ja olemme päätyneet korottamaan kaikkia maksujamme 4%. Syynä ovat palkkojen, polttoaineiden, kemikaalien ym. tarvikkeiden hintojen nousu. Tästä korotuksesta lähetämme kaikille asiakkaillemme tiedon kirjallisesti. Useilla paikkakunnilla, etenkin kaukolämmössä korotusprosentit ovat toisella kymmenellä, Kemissä ja Vihdissä jopa 20%, Viitasaarellakin 17,3%.

Vuosi on loppuillaan ja joudumme jättämään hyvästit kahdelle pitkäaikaiselle työntekijällemme, Raimo ja Pekka jäävät pois vahvuudesta. Toivotamme heille kaikkea hyvää eläkepäiville! Pekan ansiot kaikki varmaan tietävät, Raimo on toiminut kaukolämpölaitoksella ”koko ikänsä”, on myös pätevyydeltään käytönvalvoja. Hän oli jäsenenä työryhmässä, joka valitsi laitostoimittajaksi Sermetin Kiuruvedeltä. Ei ole tarvinnut valintaa harmitella!

Erkki Kärkkäinen
Hallituksen puheenjohtaja

Toimiva ruokahuolto on jokaisen kansakunnan toiminnan elinehto. Ruokahuollon turvaamiseksi tarvitaan maataloutta ja maatalousyrittäjiä. Huoltovarmuus rakentuu kotimaisesta alkutuotannosta – maatilat tuottavat viljaa, lihaa, maitoa ja muita peruselintarvikkeita, joita ilman ruokaturva ei olisi mahdollinen.

Ilman omavaraista ruoantuotantoa olisimme pelkästään ulkomaisen elintarviketuotannon varassa ja samalla myös entistä haavoittuvaisempia kansainvälisten kriisien ja uhkien suhteen. Kotimainen maatalous luo työtä ja toimeentuloa maaseudulle sekä vähentää riippuvuutta ulkomaisista raaka-aineista ja varmistaa, että ruokaa riittää myös poikkeusoloissa.

Huoltovarmuuteen liittyy ruokaturvan lisäksi monia muitakin ulottuvuuksia ja varautuminen poikkeusoloihin on syytä nähdä riittävän laajasti. Tietotekniikka on tullut hyvin keskeiseksi osaksi tuotantoprosessia myös maataloilla ja samalla haavoittuvuus on lisääntynyt. Kyberturvallisuus eli digitaalinen turvallisuus tarkoittaa tapoja, joilla maatilalla voidaan suojata digitaalisia tietoja, laitteita ja resursseja. Jokaisella maatilalla kannattaakin käydä läpi mahdolliset kyberuhkat ja miettiä, miten niiltä voi suojautua.

Ruoantuotannon osaamisen jatkuvuudesta tulee huolehtia

Huoltovarmuutta on myös elintarviketuotannon osaamisen säilyttäminen. Tässä viljelijät ovat avainroolissa. Suomalaisten maanviljelijöiden osaaminen on huipputasoa ja tämän osaamisen ylläpito ja siirtäminen seuraaville sukupolville on äärimmäisen tärkeää, jotta elintarviketuotanto toimii myös mahdollisina kriisiaikoina. On hyvä muistaa, että vahvaa osaamista ei hetkessä polkaista käyntiin, jos siitä on kerran luovuttu. Tällä hetkellä lopettavien tilojen lukumäärä on maassamme ollut huolestuttavan suuri ja sukupolvenvaihdoksia tehdään vähän. Maataloustuotantoon liittyvät investoinnit olisikin tarpeen saada pikaisesti kasvu-uralle, jotta huoltovarmuutemme ja ruokaturvamme vakaus säilyy myös tulevaisuudessa.

MAATILOJEN VARAUTUMINEN JA HUOLTOVARMUUS

Maatilayritysten rooli huoltovarmuudessa

Sirpa Laitinen
Maaseutujohtaja

Huoltovarmuuteen kuuluu myös se, että maatalous on kannattavaa ja sitä pystytään laajasti harjoittamaan eri puolilla Suomea. Riittävä ja hajautettu maatalojen verkosto vahvistaa sitä, että koko maa pysyy asuttuna ja tiestö ja muu yhteiskunnan infrastruktuuri on kunnossa myös asutuskeskusten ulkopuolella. Tilojen ja tuotannon voimakas väheneminen voisi johtaa alan infrastruktuurin ja tuotantokapasiteetin elinkelpoisuuden katoamiseen.

Tuotantopanosten saatavuus tulee turvata

Jotta elintarviketuotanto toimisi on tuotannon kannalta tärkeiden tuotantopanosten olemassaolo tärkeää. Tilan tärkeimpiä tuotantopanoksia ovat energia, lannoitteet, karjan rehut, kylvösiemenet sekä kasvinsuojeluaineet. Pitkäaikaiset häiriöt eri tuotantopanosten kohdalla niiden saatavuudessa vaikuttaisivat kotimaisen sadon laatuun ja määrään. Kylvösiemen on yksi tärkeistä tuotantopanoksista, joihin koko ruokaketjun huoltovarmuus perustuu. Suomen siemenhuolto on hyvin omavarainen tärkeimpien viljelykasvien osalta. Eräiden erikoiskasvien tuotanto perustuu kuitenkin tuontisiemeneen. Kylvösiementä tuotetaan eri puolilla Suomea ja meillä onkin useita erikokoisia Ruokaviraston hyväksymiä siemenpakkaamoita, jotka varmistavat siementen saatavuuden. Kylvösiemenen tuotanto kattaa hyvin maantieteellisesti Suomen eri alueet. Hajautettu tuotanto pienentääkin mm. sään aiheuttamia riskejä siementuotannolle.

Huoltovarmuuden turvaaminen on yhteinen asiamme

Huoltovarmuudesta puhuttaessa unohdetaan usein väestön toimintakyky ja henkinen kriisinkestävyys. On syytä huomata, että ne ovat kuitenkin erittäin tärkeitä mahdollisina kriisiaikoina. Varautuminen niin isompiin kriiseihin kuin arjen riskeihin perustuu ihmisten toimintaan eli siihen, miten ihmiset voivat huoltaa voimavarojaan varautumisen onnistumiseksi. Henkistä kriisinkestävyyttä vahvistetaan yhteisöllisyyden kautta.

Huoltovarmuudessa on kyse siis mittavasta kokonaisuudesta kuten esim. yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista, taloudesta, infrastruktuurista, väestön toimintakyvystä, palveluista, henkisestä kriisinkestävyydestä, elintarvikehuollosta sekä koko ruokaketjun toiminnasta.

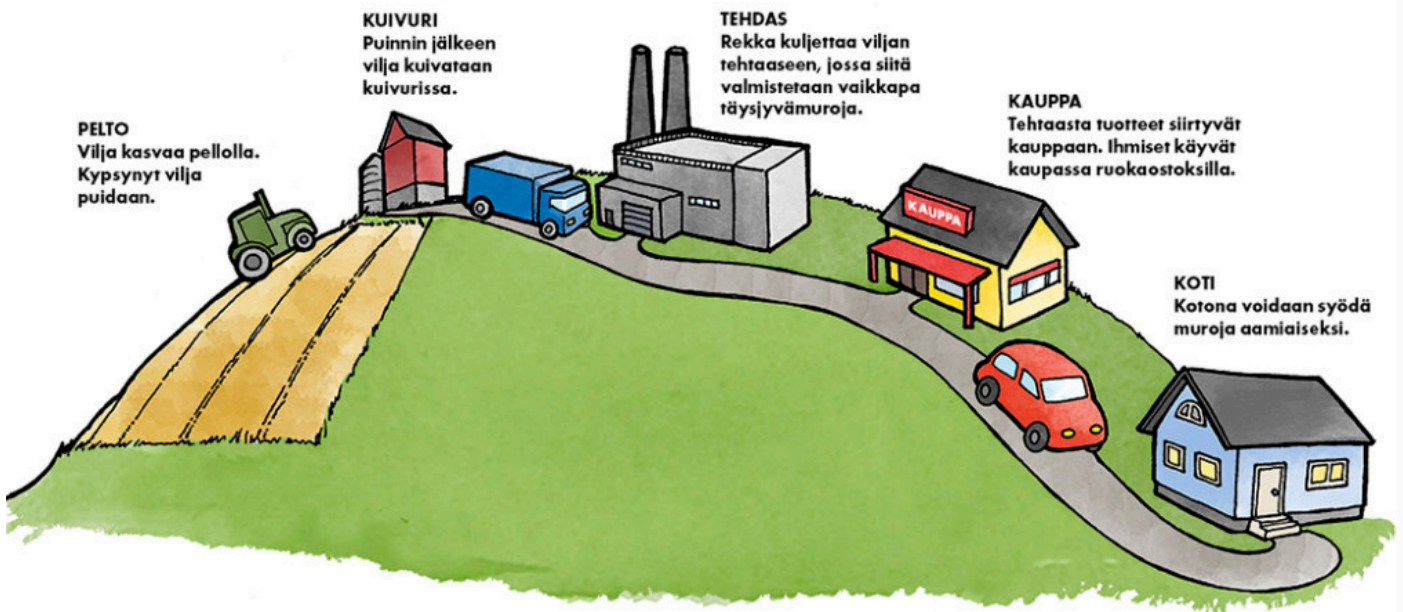
Tässä kokonaisuudessa on alkutuottajilla keskeinen tehtävä, jota myös kuluttajat voivat tukea. Jokainen suomalainen pystyy omalla toiminnallaan ja ostokäyttäytymisellään parantamaan suomalaisen maatalouden toimintaedellytyksiä. Hankkimalla suomalaisia elintarvikkeita itse kukin omalta osaltaan tukee myös kotimaisen huoltovarmuuden säilymistä ja kehittymistä.

Maatilan vaikutus huoltovarmuuteen

Osa-alue	Merkitys huoltovarmuudessa	Riskit, jos maatalojen toiminta häiriintyy
Ruoka	Tuottaa kotimaisia peruselintarvikkeita (vilja, maito, liha, vihannekset).	Ruokapula, riippuvuus tuonnista, hintojen nousu, kuluttajien luottamuksen heikkeneminen.
Energia	Biokaasu, puuenergia ja aurinkoenergia tukevat energiaomavaraisuutta.	Lisääntynyt riippuvuus fossiilisista polttoaineista ja ulkomaisesta energiasta, energiakriisin syveneminen.
Panokset	Siemenet, lannoitteet ja rehut varmistavat tuotannon jatkuvuuden.	Tuotannon romahtaminen, sadon heikkeneminen, eläintuotannon vaikeutuminen, panosten tuontiriippuvuus kasvaa.
Logistiikka	Paikallinen jakelu, kuljetusketjut ja varastointi turvaavat ruoan saatavuuden alueellisesti.	Kuljetusketjujen katkeaminen, ruokaa ei saada kuluttajille ajoissa, alueellinen epätasa-arvo saatavuudessa.

PELLOLTA PÖYTÄÄN

Viljan matka pellolta valmiiksi elintarvikkeeksi ja ruokapöytään

KAUPUNGIN YHTEISPALVELUPISTE

PUH. (08) 769 7111

KAUPUNGINTALO AVOINNA:

MA-PE KLO 9.00-11.00 JA

KLO 12.00-15.00

Pyhjärven kaupunki

Ollintie 26

86800 Pyhäsalmi

Elinkeinopalvelut

Kiviniemi Henrik, kaupunginjohtaja

044 445 7701 / 08 769 7100

Rouge-Oikarinen Regis, elinkeinojen kehittäjä

040 526 8121

Maaseutupalvelut

Laitinen Sirpa, maaseutujohtaja

040 300 8220

Hallintopalvelut

Nissilä Sari, talous- ja hallintojohtaja

044 445 7809

Hyvinvointipalvelut

Tilli Jouni, hyvinvointijohtaja

044 445 7636

Vaskilampi Eeva, yhteisöasiamies

044 445 7608

Mulari Leena, kulttuurituottaja

044 445 7606

Pehkonen Marko, vapaa-aikapäällikkö

044 445 7606

Kirjasto

Asiakaspalvelu

044 445 7680

Tekniset palvelut

Laukkanen Sami, tekninen johtaja

044 445 7684

Ympäristönsuojelu

Koffert Maria, ympäristötarkastaja

040 300 8271

Rakennusvalvonta

Pohlman Marko, rakennustarkastaja

040 300 8260

Kiinteistöhuolto

Taskinen Antti, rakennusmestari

044 445 7690

POHTEEN YHTEYSTIETOJA

Puhelinvaihde

08 669 9500

Pyhjärven sosiaali- ja terveysasema

Ajanvaraus ja neuvonta

08 669 0240

Päivystysapu

Jos sosiaali- ja terveyskeskus on kiinni, saat kiireellistä hoitoa Oulaskankaan kiirevastaanotolla tai Oulun seudun yhteispäivystyksessä. Soita Päivystysapuun numeroon **116117**, ennen kuin lähdet.

Lapsiperheiden palveluohjaus

Arkipäivisin klo 9-12

08 669 3500

Ikäihmisten Aino-neuvonta

Arkipäivisin klo 9-12 ja klo 13-14

08 669 1010

Aikuisten sosiaalipalvelujen neuvonta

Arkipäivisin klo 9-12

08 669 0300

Omaishoidon keskus

Arkipäivisin klo 9-11

08 669 2045

Pohteen neuvontapalvelu

08 669 9600

Lisää yhteystietoja:

<https://pyhajarvi.fi/fi/puhelinluettelo>

pyhajarvi@pyhajarvi.fi

www.pyhajarvi.fi

Kaupungintalon
joulusulku
22.12.2025-
6.1.2026

*Hyvää joulua ja
onnellista uutta*

vuotta 2026

Pyhäjärven kaupunki